

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01103 Vilnius, tel. +370 5 261 2363,
faks. +370 5 212 4335, el. p. sumin@sumin.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

I

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Susisiekimo ministerija, įvertinusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2024 m. lapkričio 25 d. išvadoje Nr. NV-3116 pateiktas pastabas ir pasiūlymus ir atsižvelgdama į 2024 m. lapkričio 26 d. tarpinstituciniame pasitarime priimtus sprendimus, teikia patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 28 d. nutarimo Nr. 483 „Dėl Oro susisiekimo licencijavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas) ir patikslintą teikimą.

Nutarimo projekto tikslas – papildyti Oro susisiekimo licencijavimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 483 „Dėl Oro susisiekimo licencijavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės), nuostatomis, susijusiomis su Oro susisiekimo licencijavimo komisijos sudarymu, funkcijomis ir darbo organizavimu, taip pat patikslinti Taisyklių nuostatas dėl oro susisiekimo licencijuojamos veiklos sąlygų laikymosi priežiūros, nustatyti, kad įmonės, siekiančios gauti licenciją vykdyti oro susisiekimą (toliau – licencija), teikiami užsienio valstybėje išduoti dokumentai ar išrašai iš užsienio valstybių registrų turi būti legalizuoti ar patvirtinti pažyma (*Apostille*) ir pateikti licencijas išduodančiai institucijai – Lietuvos transporto saugos administracijai (toliau – LTSA) praėjus ne daugiau kaip 1 mėnesiui nuo jų išdavimo dienos, patikslinti nuorodas į teisės aktus ir padaryti kitus susijusius ir redakcinius pakeitimus.

Pagal LTSA pateiktą informaciją šiuo metu paraiškas gauti licenciją nagrinėja LTSA direktoriaus įsakymu sudaryta komisija. Pažymėtina, kad paraiškai gauti licenciją ir kartu su ja pateiktiems dokumentams ir (ar) duomenims, įrodantiems, kad įmonė atitinka Reglamento (EB) Nr. 1008/2008¹ II skyriuje nurodytus reikalavimus, įvertinti, sprendimams dėl licencijos išdavimo ar atsisakymo ją išduoti, licencijos galiojimo sustabdymo, licencijos galiojimo sustabdymo panaikinimo ir kitiems susijusiems sprendimams priimti reikia ne tik aviacijos srities, bet ir kitų sričių (ekonomikos, finansų, verslo valdymo ir kt.) kompetencijų ir vienas darbuotojas paprastai tiek kompetencijų neturi ir savarankiškai tokio įvertinimo atlikti negali. Atsižvelgiant į tai, kad paraiškai gauti licenciją ir kartu su ja pateiktiems dokumentams ir (ar) duomenims įvertinti ir minėtiems sprendimams priimti reikia kelių sričių (aviacijos, ekonomikos, finansų, verslo valdymo ir kt.)

¹ 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisiekimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2020 m. gruodžio 16 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2020/2115.

kompetencijų, Nutarimo projektu siūloma papildyti Taisyklės nuostatomis, susijusiomis su Oro susisiekimu licencijavimo komisijos sudarymu ir funkcijomis. Nutarimo projektu siūloma numatyti, kad paraiškoms gauti licenciją nagrinėti, motyvuotiems siūlymams dėl licencijos išdavimo ar atsisakymo ją išduoti, licencijos galiojimo sustabdymo, licencijos galiojimo sustabdymo panaikinimo, licencijos galiojimo panaikinimo LTSA direktoriui teikti, kitiems Reglamento (EB) Nr. 1008/2008 II skyriuje numatytiems klausimams nagrinėti ir motyvuotiems siūlymams dėl jų teikti sudaroma penkių narių nuolatinė Oro susisiekimu licencijavimo komisija, kurią sudaro keturi LTSA atstovai ir vienas VšĮ Transporto kompetencijų agentūros atstovas (Oro susisiekimu licencijavimo komisiją galėtų sudaryti skirtingų kompetencijų LTSA atstovai ir kompetentingas VšĮ Transporto kompetencijų agentūros, kuri pagal savo kompetenciją vykdo civilinės aviacijos, įskaitant antžeminę įrangą ir aviacijai teikiamas paslaugas, valstybinę priežiūrą, išduoda oro vežėjo pažymėjimus (pagal Reglamento (EB) Nr. 1008/2008 6 straipsnio nuostatas licencijos išdavimas ir jos galiojimas priklauso nuo sąlygos turėti galiojantį oro vežėjo pažymėjimą) ir kt., atstovas), taip pat numatyti, kad personalinę Oro susisiekimu licencijavimo komisijos sudėtį tvirtina LTSA direktorius. Taip pat siūloma papildyti Taisyklės nuostatomis, susijusiomis su Oro susisiekimu licencijavimo komisijos darbo organizavimu (numatyti, kad pagrindinė minėtos komisijos darbo forma yra posėdžiai ir kt.).

Pagal Taisyklių 27 punkto nuostatas oro susisiekimu licencijuojamos veiklos sąlygų laikymosi priežiūrą atlieka LTSA darbuotojai, nesusiję su licencijų išdavimu. Pažymėtina, kad oro susisiekimu licencijuojamos veiklos sąlygų laikymosi priežiūrai atlikti taip pat reikia ne tik aviacijos srities, bet ir kitų sričių (ekonomikos, finansų, verslo valdymo ir kt.) kompetencijų ir vienas darbuotojas paprastai tiek kompetencijų neturi ir savarankiškai tokios priežiūros atlikti negali. Taip pat pažymėtina, kad pagal LTSA pateiktą informaciją steigti atskirus padalinius licencijoms išduoti ir oro susisiekimu licencijuojamos veiklos sąlygų laikymosi priežiūrai atlikti būtų ekonomiškai nepagrįsta (pagal LTSA pateiktą informaciją per metus gali būti neišduodama nė viena licencija arba išduodama viena licencija). Atsižvelgiant į tai, Nutarimo projektu siūloma patikslinti Taisyklių nuostatas ir numatyti, kad oro susisiekimu licencijuojamos veiklos sąlygų laikymosi priežiūrą atlieka LTSA (o ne LTSA darbuotojai, nesusiję su licencijų išdavimu).

Taip pat Nutarimo projektu siūloma:

- siekiant sumažinti duomenų neatitikties faktinei situacijai riziką, nustatyti, kad įmonės, siekiančios gauti licenciją, teikiami užsienio valstybėje išduoti dokumentai ar išrašai iš užsienio valstybių registrų turi būti legalizuoti ar patvirtinti pažyma (*Apostille*) ir pateikti LTSA praėjus ne daugiau kaip 1 mėnesiui nuo jų išdavimo dienos;

- patikslinti, kokie duomenys turi būti nurodomi LTSA direktoriaus įsakymu patvirtintos formos paraiškoje gauti licenciją (pavyzdžiui, atsižvelgiant į Reglamento (EB) Nr. 1008/2008 4 straipsnio d punktą, numatyti, kad LTSA direktoriaus įsakymu patvirtintos formos paraiškoje gauti licenciją turi būti nurodyta pagrindinė ketinama vykdyti veikla (tik teikti oro susisiekimu paslaugas arba teikti oro susisiekimu paslaugas ir kartu vykdyti ir kitą komercinę veiklą orlaiviais, arba teikti oro susisiekimu paslaugas ir kartu vykdyti orlaivių remontą ir techninę priežiūrą); numatyti, kad kartu su paraiška gauti licenciją pareiškėjas pateikia LTSA direktoriaus įsakymu nurodytus dokumentus ir (ar) duomenis, įrodančius, kad įmonė atitinka Reglamento (EB) Nr. 1008/2008 II skyriuje nurodytus reikalavimus;

- patikslinti, kokius duomenis LTSA privalo patikrinti Juridinių asmenų registre ar Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje. Vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 1008/2008 4 straipsnio f punkto nuostatomis, kompetentinga licencijas išduodanti valstybės narės institucija įmonei išduoda licenciją, jei, be kita ko, „valstybėms narėms ir (arba) jų subjektams priklauso daugiau nei 50 % įmonės ir valstybės narės ir (arba) jų subjektai faktiškai kontroliuoja tą įmonę tiesiogiai arba netiesiogiai per vieną arba daugiau tarpinių įmonių, išskyrus susitarime su trečiąja šalimi, kurio susitariančioji šalis yra Bendrija, numatytus atvejus“. Pagal Reglamento (EB) Nr. 1008/2008 2 straipsnio 9 punktą „faktiška kontrolė – santykiai, sudaryti iš teisių, sutarčių ir kitų priemonių, kurios kartu ar atskirai, įvertinus reikiamus fakto ir teisės klausimus, suteikia galimybę tiesiogiai ar netiesiogiai naudotis sprendžiamąja galia įmonės atžvilgiu, ypač: a) teise naudotis visu

įmonės turtu ar jo dalimi; b) teisėmis arba sutartimis, kurios suteikia sprendžiamąją galią daryti įtaką įmonės organų sudėčiai, balsavimui ar sprendimams, arba kitaip suteikia sprendžiamąją galią daryti įtaką įmonės veiklai“. Pagal Komisijos pranešimo – „Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1008/2008 aiškinamosios gairės. ES oro vežėjų nuosavybės ir kontrolės taisyklės“² 60 punktą pirmasis faktiškos kontrolės vertinimo etapas yra atlikti įmonės valdymo analizę. Pagal minėtų gairių 62 punkto nuostatas, atliekant įmonės valdymo analizę, reikėtų identifikuoti įmonės sprendimų priėmimo organus, išsiaiškinti jų kompetenciją ir sudėtį ir kt., o pagal 63 punkto nuostatas taip identifikuoti reikėtų visus sprendimų priėmimo organus, visų pirma akcininkų susirinkimą, vykdomąjį organą (pvz., valdybą, direktorių valdybą), kontrolės organus (pvz., stebėtojų tarybą), svarbias pareigas einančius darbuotojus (vadovus, turinčius teisę priimti su veiklos vykdymu susijusius sprendimus) ir vidaus komitetus (patariamuosius arba atliekančius kitokias funkcijas). Pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nuostatas bendrovės valdymo organai atlieka funkcijas, susijusias su sprendimų priėmimu (pvz., valdyba priima „sprendimus dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos (skaičiuojama atskirai kiekvienai sandorio rūšiai), jeigu įstatuose nenurodyta kitokia vertė“³). Atsižvelgiant į tai, Nutarimo projektu siūloma patikslinti, kokius duomenis LTSA privalo patikrinti Juridinių asmenų registre ar Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje, t. y. Nutarimo projektu siūloma numatyti, kad LTSA privalo patikrinti duomenis apie pareiškėjo akcininkus, jų pilietybę, valdomų akcijų klases, skaičių ir specialiąsias teises, valdymo organų narių pilietybę ir kitus Nutarimo projektu keičiamų Taisyklių 17.3 papunktyje nurodytus duomenis, jeigu minėti duomenys yra Juridinių asmenų registre ar Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje. Tais atvejais, kai Nutarimo projektu keičiamų Taisyklių 17.3 papunktyje nurodytų duomenų Juridinių asmenų registre ar Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje nėra, pareiškėjas turėtų pateikti minėtus duomenis patvirtinančius užsienio valstybėje išduotus dokumentus ar išrašus iš užsienio valstybių registru (minėti užsienio valstybėje išduoti dokumentai ar išrašai iš užsienio valstybių registru turėtų būti legalizuoti ar patvirtinti pažyma (*Apostille*) ir pateikti LTSA praėjus ne daugiau kaip 1 mėnesiui nuo jų išdavimo dienos);

- numatyti, kad licencija yra elektroninio formato; taip pat numatyti, kad licencijos turėtojo prašymu gali būti išduodama LTSA patvirtinta popierinė licencijos kopija, kurią prireikus jis galėtų pateikti kitų su skrydžiu susijusių valstybių kompetentingoms institucijoms ar kitiems asmenims; atsisakyti Taisyklių nuostatų, susijusių su licencijos dublikato išdavimu;

- numatyti, kad, pasikeitus licencijos turėtojo pavadinimui ar buveinės adresui, licencijos turėtojas pateikia LTSA prašymą patikslinti licenciją ir nurodo patikslinimo priežastį;

- patikslinti nuorodas į teisės aktus;

- padaryti kitus susijusius ir redakcinius pakeitimus.

Priėmus Nutarimo projektą, reikės pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimą Nr. 1458 „Dėl Konkrecių valstybės rinkliavos dydžių sąrašo ir Valstybės rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“, priimti LTSA direktoriaus įsakymą dėl personalinės Oro susisiekimo licencijavimo komisijos sudėties patvirtinimo, taip pat pakeisti LTSA direktoriaus 2020 m. kovo 3 d. įsakymą Nr. 2BE-79 „Dėl licencijos vykdyti oro susisiekimą ir paraiškos gauti licenciją vykdyti oro susisiekimą formų patvirtinimo“. Atsižvelgiant į tai, siūloma numatyti, kad Nutarimo projektas įsigalioja 2025 m. gegužės 1 d.

Nutarimo projektas teiktas išvadoms gauti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Teisingumo ministerijai, Vidaus reikalų ministerijai, LTSA, VšĮ Transporto kompetencijų agentūrai ir VĮ Registru centrai. Į Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Teisingumo ministerijos, LTSA ir VĮ Registru centro pateiktas pastabas ir pasiūlymus atsižvelgta. Į VšĮ Transporto kompetencijų agentūros pateiktą pastabą neatsižvelgta. Pastaba, į kurią neatsižvelgta, suderinta darbo tvarka. Vidaus reikalų ministerija pastabų ir pasiūlymų dėl Nutarimo projekto neturėjo.

² Komisijos pranešimas – „Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1008/2008 aiškinamosios gairės. ES oro vežėjų nuosavybės ir kontrolės taisyklės“ (2017/C 191/01).

³ Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 4 dalies 3 punktas.

Į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2024 m. lapkričio 25 d. išvadoje Nr. NV-3116 pateiktas pastabas ir pasiūlymus atsižvelgta iš dalies. Pastabos ir pasiūlymai, į kuriuos neatsižvelgta, suderinti darbo tvarka.

Nutarimo projektu neperkeliami ir neįgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Nutarimo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Nutarimo projekte nėra sąvokų, kurios turi būti įvertintos Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Nutarimo projektu siūlomam reguliavimui įgyvendinti valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje ir Susisiekimo ministerijos interneto svetainėje. Pastabų ir pasiūlymų iš visuomenės negauta.

Nutarimo projektas parengtas atsižvelgiant į LTSA pateiktą informaciją ir pasiūlymus. Nutarimo projektą parengė Susisiekimo ministerijos Kelių ir oro transporto politikos grupė (grupės vadovas – Dmitrijus Bialas, tel. +370 659 17473, el. p. dmitrij.bial@sumin.lt), tiesioginė rengėja – šios grupės patarėja Vlada Žegunienė (tel. +370 660 31984, el. p. vlada.zeguniene@sumin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas ir jo lyginamasis variantas, 13 lapų.
2. Suinteresuotų institucijų išvadų kopijos, 6 lapai.

Laikinai einantis susisiekimo
ministro pareigas

Marius Skuodis